

<b>A jó gyakorlat gazdája</b>	Szervezet/Intézmény neve:	Baptista Menedék Szolgálat - Menedékváros
	Szervezet/Intézmény címe:	6120 Kiskunmajsa, Marispuszta 253/A
	Nyújtott szolgáltatás típusa:	hajléktalanok átmeneti szállása családok átmeneti otthona népkonyha
	Jó gyakorlatot prezentáló szakember neve és titulusa:	Liptai Gábor ügyvezető
	telefonszáma:	20/9997461
	e-mail címe:	fiuotthon@gmail.com
<b>A jó gyakorlat címe</b>	Egymásra épülő, komplex szolgáltatások a Menedékvárosban	

### A jó gyakorlat célcsoportja/i

(1) hajléktalan személyek, (2) családok átmeneti otthonában élők, ezen belül:

- abúzust megélt emberek
- terhelő környezetből menekülők
- szenvedélybetegséggel küzdők
- büntetés végrehajtási intézményt megjárt személyek
- intézetben felnőtt emberek

A lecsúszással fenyegetett, előző környezetükből menekülő, vagy más átmeneti intézménybe be nem kerülő emberek valós célcsoportja intézményünknek. Az ország egész területéről fogadunk 18 év feletti, hajléktalan férfiakat és nőket, volt állami gondozottakat, valamint börtönből frissen szabadultakat.

A családok átmeneti otthona esetében:

- A családon belüli erőszakot elszenvedett nők és kiskorú gyermekei.
- Szociális válsághelyzetben lévő várandós anya, aki olyan családi, környezeti, társadalmi helyzetben van, amely veszélyezteti az anyát, és ezáltal a gyermek egészséges megszületését.
- Otthontalanná vált családok, akik az albérlet megszűnése, vagy hiteltörlesztési probléma miatt válnak hajléktalanokká.
- Életvezetési problémák miatt segítséget kérő családok.

### A jó gyakorlatot életre hívó probléma / A helyzet leírása

A hajléktalanellátó intézményekbe kerülő ellátottak összetett problémáira az intézményi működés (szociális munka) önmagában csak részleges megoldásokkal képes szolgálni, ezért az ellátórendszerből kikerülő kliensek száma alacsony, valódi előrelépés kevesek esetében történik. Sokan a rendszerben ragadnak, helyzetük javulása megreked, intézményfüggőség alakul ki. Szükséges a szolgáltatási elemek bővítése, melyek válaszokat adnak a kliensek problémáira, a jelentkező kihívásokra. Ebben a tekintetben a Menedékvárosban megvalósuló szociális-missziós szolgálatok sokszínűsége, egymásra épülő volta példaértékűnek mondható.

Hajléktalan személyekre jellemző, hozott problémák (nem kizárólagosan):

- 1) szociális
- 2) egészségügyi
- 3) kapcsolati – szocializációs
- 4) lelki-szellemi szükségletek
- 5) alultápláltság, élelmezés
- 6) munkanélküliség, munkaszocializáció hiánya
- 7) kivezető utak hiánya

## A jó gyakorlat leírása

A Menedék Alapítvány alapelveiben kezdetektől a TELJES ember megsegítésének szükségességét hirdeti. Alapvetően beszélhetünk fizikai – lelki – szellemi szükségletekről, a szolgálatban mindhárom területnek fókuszot kell kapnia, annak ellenére, hogy automatikusan csupán a fizikai szükségekre koncentrálnánk. Az intézményhez forduló, segítséget kérő ember összetett problémákkal érkezik a szociális intézményhez, melyek egy része (pl. lakhatási, egészségügyi) viszonylag könnyen azonosíthatók, az arra adott válasz kézenfekvő (lakhatás nyújtása, egészségügyi terápia). A legtöbb esetben azonban a látható problémákon túl rejtett megakadásokkal, a múltban gyökerező rossz megélésekből fakadó beidegződésekkel, vakfoltokkal érkeznek az ellátottak, melyek feltérképezése és kezelése sok esetben meghaladja a bentlakásos intézmény lehetőségeit.

A Menedékváros működtetésében komplex ellátásra, az intézménybe beköltöző emberek többirányú támogatására törekszünk. Célunk a szociális-szocializációs-mentális hátrányok leküzdése, támogató közösség működtetése, ennek érdekében többirányú kezdeményezésekkel élünk, melyek egyfajta választ adnak a megismert problémákra (gyenge területekre).

Az együttműködő és egymásra épülő szolgáltatások, szolgáltatáselemek valós támogatást nyújtanak az ellátottak számára a helyreállásban, életük újraépítésében és az intézményrendszerből történő kilépésben.

Problémák – komplex helyi megoldások a Menedékvárosban:

PROBLÉMA	VÁLASZ	MEGJEGYZÉS
<b>szociális helyzet</b>	intézmények működtetése (hajléktalanok átmeneti szállása, CSÁO)	fizikai hiányok pótlása (elhelyezés, ruházat, személyes higiéné, stb.) személyre szabott, egyéni gondozás folyamata
<b>egészségi állapot</b>	orvosi jelenlét, diagnózis, terápia	házi orvos helyi rendszeres jelenléte, gyógyszerek beállítása, gyógyszerelés, terápia

<b>kapcsolati, szocializációs probléma</b>	közösségi élet	helyi közösségi ünnepek, programok megvalósítása, napi foglalkozások, könyvtár, klubok, áhítat, egyéni lelki gondozás
<b>intim tér hiánya</b>	komplett lakások használata	Lakószobák helyett komplett lakásokban (lakószoba-fürdőszoba-wc-konyha) kapnak elhelyezést az ellátottak, ezzel otthonosságot, intimitást, kötődést és feladatot is kapnak (saját lakótér tisztán tartása, egymáshoz való alkalmazkodás)
<b>szellemi szükségletek</b>	helyben működő gyülekezet, lelki gondozás	a gyülekezet élő közössége kínálja az önkéntes bevonódás lehetőségét. Napi találkozások, lelkigondozói szolgálat, a szolgálatba történő bekapcsolódás által a hasznosság megélése, valahová tartozás megerősítő tudata
<b>hasznosság megélésének hiánya</b>	személyesen kapott feladatok, konyhakert, felelősségvállalásra hívás	saját lakrészek takarítása, rendben tartása, egyéb kisebb megbízások, feladatok, napi teendők, közfoglalkoztatás, valamint a gyülekezeti szolgálatok kínálják a bevonódás lehetőségét. Konyhakertben saját felhasználásra termelés lehetősége
<b>alultápláltság, élelmezési probléma</b>	népkonyha működtetése	a helyben működő népkonyhán minden ellátott napi meleg ételhez jut, valamint egy jelenleg futó RSZTOP EU-s pályázati program keretében meleg vacsorát is biztosítunk az ellátottaknak
<b>munkanélküliség, munkaszocializáció hiánya</b>	közfoglalkoztatási program	a helyben működő közfoglalkoztatási mintaprogramban napi hasznos elfoglaltságot kaphatnak az elsődleges munkaerőpiacon egészségügyi-mentális állapotuk miatt elhelyezkedni képtelen ellátottak. Takarító, parkgondozó, konyhai kisegítő stb. munkakörökben munkatapasztalatra tesznek szert az ellátottak, ebből jövedelemhez jutnak.

<p><b>párkapcsolati problémák</b></p>	<p>lakások házaspároknak</p>	<p>tartós párkapcsolat kialakítása nem csupán a hozott hátrányok miatt nehézkes, hanem a nemenként elkülönített intézményi struktúra sok esetben nem tudja ezt figyelembe venni. A problémára válaszul házaspáros lakrészeket alakítottunk ki, így már családként, egy fedél alatt kezdhetik, folytathatják a házasság közös életüket.</p>
<p><b>kivezető utak hiánya</b></p>	<p>életviteli támogatás, külső férőhelyek</p>	<p>A stabilizálódó, munkába álló ellátottak az intézményi jogviszony lejártát követően életviteli támogatást kaphatnak, ami az utógondozás mellett önálló lakhatást jelent a Menedékváros területén, intézményi keretek nélkül, kedvezményes lakbér fizetése mellett.</p>

A Menedékvárosban működő gyülekezet látogatói és tagjai a Menedékvárosban élő ellátottakból, ill. munkatársakból tevődik össze, így a szociális szolgálat mellett valós lelki közösségként fogadja az érdeklődőket, lelki töltődésre, életrendezésre, lelki gondozásra vágyó személyeket. A különféle összejövetelek (istentisztelet minden héten vasárnap, bibliaóra naponta, ifjúsági istentisztelet havonta, továbbá gyermeknapok, sportnapok, koncertek stb.) önkéntesen látogathatóak. A programok nagy része interaktív: minden jelenlevő felteheti kérdését, beszámolhat lelki életének alakulásáról, egyéni beszélgetést, közbenjárást kérhet. A gyülekezetben ki-ki képessége szerint bekapcsolódhat a különféle tevékenységekbe, szolgálatokba, így megtapasztalható, hogy mit jelent önkéntesként „adni”. A gyülekezet kapcsolatot ápol a környékbeli evangéliumi gyülekezetekkel, így rendszeresen érkeznek (ruha, élelmiszer, stb) adományok, vagy sor kerül különféle kirándulásokra, színházlátogatásra, közegyházi programok látogatására, így lehetőség van a kimozdulásra, a tágabb perspektíva megélésére. Úgy tapasztaljuk, hogy a szociális intézmény mellett működő lelki – szabadidős - alkotó közösség rendszeres működése további erőforrásokat szabadít fel, a valahová tartozás élménye, az önkéntesség, a közösség megélése és alkotó tevékenység identitást és motivációt erősít, támogató közeget biztosít ellátottaink számára. Hisszük továbbá, hogy az Istennel való kapcsolat rendezése, a hit ereje újabb áttöréseket, megújuló gondolkodásmódot hozhat lakóink életében.

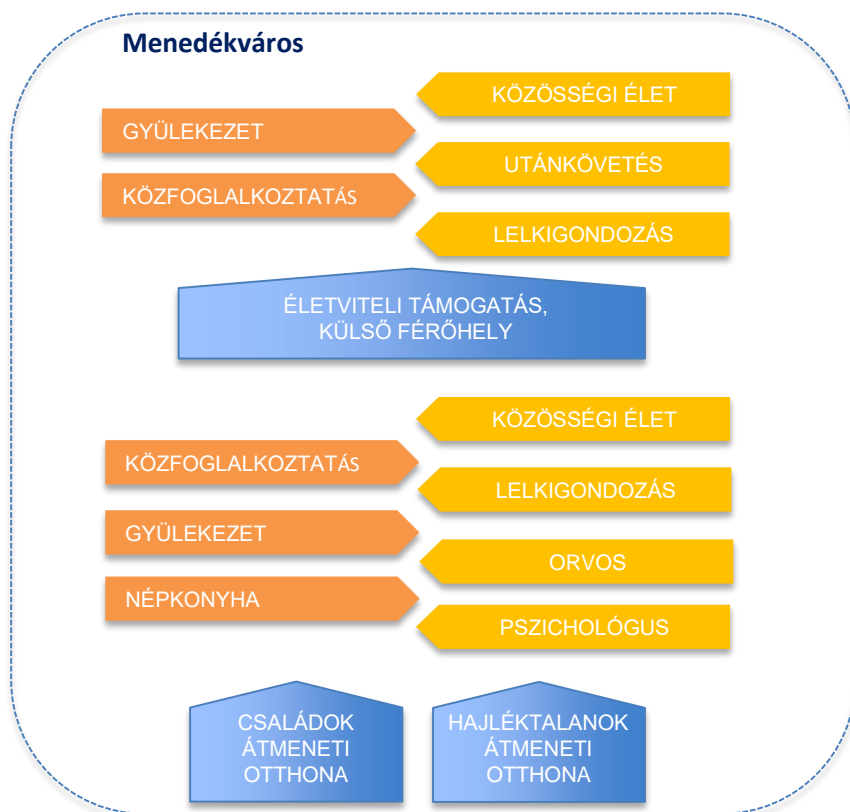
## A jó gyakorlat jelentősége

A jó gyakorlat jelentősége az ellátás komplexitásában áll: az intézményi működés kereteit meghaladó szolgáltatások támogatják az ellátottak előrelépését, helyreállítását. A többirányú támogató mechanizmusokon keresztül a fizikai – lelki – szellemi szükségletek betöltésére valós esély nyílik.

Az ellátást igénybevevő emberek sok esetben nem képesek azoknak a nagy lépéseknek a megtételére, melyek a társadalomban elvárhatók lennének (gyors kilépés a nyílt munkaerőpiacra, megtakarítás és önálló lakásbérlet stb). A helyben megvalósuló, a szociális segítségnyújtást támogató programok sok, egymást követő kis lépésre hívják az ellátottakat, folyamatosan tágítva határait, hogy végül a helyreállítás, a társadalmi reintegráció megvalósulhasson. Fontos, hogy ezekben a kis lépésekben folyamatosan megéljék a védettség biztonságát. Pl. az ún. életviteli támogatást (kiléptető lakást) igénybevevő ellátottak megélhetik: már önállóan, intézményi működéstől függetlenül élnek, azonban továbbra is a Menedékváros védelmében maradnak.

Prof. Dr. Szabó Máté, az állampolgári jogok országgyűlési biztosa 2011-ben kelt utójelentésében így fogalmaz: „az intézményi működés egyik legfontosabb és kiemelt feladata az utógondozás, mely a Menedék Alapítvány által fenntartott otthonok tevékenységének egymásra épülésével rehabilitációs mechanizmusként működik, mely modellértékű a szociális ellátások repertoárjában. Az intézményből kigondozott, már saját keresettel rendelkező személyeknek lehetőségük van arra, hogy az otthonnal szomszédos lépcsőházban (vö. panel épület) lakhassanak, kedvező bérleti díj ellenében. Így a szakemberek segítségével, közvetlen közelükben kezdenek meg önálló életüket.”

A Menedékváros működésének elmúlt húsz évében sok-sok élettörténet tesz bizonyosságot a program (de főként Isten) erejéről. Szervedélybetegségből történő szabadulások, kapcsolatok rendeződése, stabilitás a munkában, megtakarítások és önálló lakhatásba lépés stb.





## Alkalmazhatóság

A Menedékvárosban nyújtott komplex szolgáltatások gyakorlata példát ad abban, hogy az intézmény működtetésének keretében, vagy azon túl építsük fel azokat a mechanizmusokat, utakat, melyek a ránk bízott emberek szükségleteire több irányból válaszokat adnak. Tartsuk szem előtt, hogy a fizikai szükségleten túl támogatást kell nyújtsunk a lelki – szellemi hiányok betöltésére. Sok esetben a használt ingatlan mérete, adottságai gátat jelenthetnek a szolgálat növekedésében, a komplexitás felé történő fejlődésben, a lehetőségekhez képest érdemes megválasztani a plusz szolgáltatási elemeket.

### 1. Gyülekezet a szociális szolgálat mellett

Rendkívül jelentős erőt jelent az intézmény mellett működő élő gyülekezet, amely nyitott az ellátottak felé, szolgál és bevon alkalmába. A hitünk nem tokolódó, de bátor vállalása, a lelkigondozás biztosítása támogatja a ránk bízott embereket a szellemi szükségletek betöltésében, ezzel betöltjük missziós küldetésünket, a ránk bízott emberek pedig távlatokat, reménységet és külön bátorítást kapnak.

### 2. Tevékenységre, hasznos elfoglaltságba bevonó programok

Mind a közfoglalkoztatási program, vagy a konyhakert működtetése, kisebb felelősségek átruházása (lakrész takarítása, stb), vagy gyülekezeti életben kapott apróbb szolgálati lehetőségek napi célt, a hasznosság megélését, a valahová tartozás érzését erősítik az ellátottakban.

### 3. Tovább lépés lehetőségének megteremtése

Jelentős motivációs erőt és biztonságérzetet, védelmet jelent az ellátottak számára, hogy nem magukra hagyottan kell tervezgessék az intézmény elhagyását követő időszakot. A megerősödött, jövedelemmel rendelkező, önállósra képes lakók számára a Menedékvárosban működő „életviteli támogatás”, vagyis kiléptető lakások igénybevételének előnye, hogy még védett közegben, de már önálló életvezetésben történhet a szárnypróbálgatás, kisebb kockázatokkal és ebből fakadóan kevesebb kudarcélménnyel.